

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Львівська політехніка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

**В.о. ректора Національного
університету «Львівська
політехніка»**

[Signature] **Юрій БОБАЛО**

«   »   2025

ПРОГРАМА

**Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних
працівників в рамках проєкту "Підготовка тренерів для побудови системи
підтримки та адаптації ветеранів в закладах освіти" ("Veteran Support
and Adaptation Training for Educators")»**

2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

РОЗРОБЛЕНО І СХВАЛЕНО

Творчим колективом освітнього проекту Посольства США «Підготовка тренерів для побудови системи підтримки та адаптації ветеранів в закладах освіти».

Керівник Тетяна ШАПОВАЛОВА

«22» січня 2025 р.

РЕКОМЕНДОВАНО

Засіданням кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № 8
від « 24 » січня 2025 р.

Завідувачка Лілія КЛОС

ПЕРЕДМОВА

Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників в рамках проєкту "Підготовка тренерів для побудови системи підтримки та адаптації ветеранів в закладах освіти" ("Veteran Support and Adaptation Training for Educators")» розроблена творчим колективом освітнього проєкту на замовлення ГО Інтегральна освіта та за фінансової підтримки Посольства США в Національному університеті «Львівська політехніка» у складі:

Тетяна ШАПОВАЛОВА

- к.е.н., доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи, керівник Центру ветеранського розвитку, керівник творчого колективу

Лариса КЛИМАНСЬКА

- д.політ.н., професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи

Мар'яна ШКОЛЯР

- к.політ.н., доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи

Галина ГЕРАСИМ

- старший викладач закладу вищої освіти кафедри соціології та соціальної роботи

Експерти

Наталія ЧЕКМАРЬОВА

- голова ГО "Долоні Дотик"

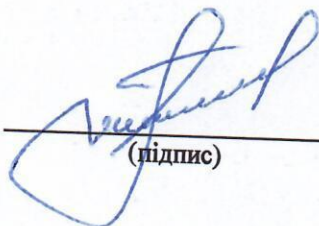
Андрій ПОЛТАВЦЕВ

- клінічний психолог Центру психічного здоров'я та реабілітації ветеранів "Лісова поляна"

Роб Палермо

- директор програм у Кароліна Ветеран Центрі при Університеті Північної Кароліни в Чапел Хіл (США)
-

Керівник

(підпис)

Тетяна ШАПОВАЛОВА
(ініціали, прізвище)

I. Опис програми

1. Загальна інформація	
Назва програми підвищення кваліфікації	Підготовка тренерів для побудови системи підтримки та адаптації ветеранів в закладах освіти
Обсяг програми підвищення кваліфікації	3 кредити ЄКТС
Передумови	Науковий ступінь або диплом магістра 7 рівень НРК за всіма галузями знань, досвід роботи в закладах освіти
Мова викладання	Українська
Документ про опанування програми підвищення кваліфікації	Сертифікат встановленого зразка
Термін дії програми підвищення кваліфікації	Безстроково
Інтернет- адреса постійного розміщення програми підвищення кваліфікації	
2. Мета програми підвищення кваліфікації	
Мета програми підвищення кваліфікації полягає в підготовці учасників до побудови системи адаптації та підтримки ветеранів в освітньому середовищі для подальшого їх впровадження в закладах вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти.	
3. Характеристика програми підвищення кваліфікації	
Предметна область	<p>Об'єкти вивчення: науково-педагогічний та педагогічний персонал закладів освіти; освіта дорослих; портрет ветерана; соціально-психологічні аспекти роботи з ветераном; університет як громада підтримки для ветерана, тощо.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: Навчання дорослих. Взаємодія з ветераном/ветеранкою в освітньому середовищі: розпізнавання потреб та надання підтримки. Університет як громада підтримки для ветерана.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи, сучасні методи роботи з цільовою категорією, тренінгові технології, інформаційно-</p>

	<p>комунікативно-консультативні технології, технології фасилітації, наставництва та менторства.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні, мультимедійні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; засоби зв'язку, нормативно-правові документи, методична література.</p>
<p>Орієнтація програми професійної підготовки</p>	<p>Програма розроблена відповідно до вимог проекту Посольства США "Підготовка тренерів для побудови системи підтримки та адаптації ветеранів в закладах освіти" ("Veteran Support and Adaptation Training for Educators")». Програма пропонує системний та комплексний підхід до опанування компетентностями із застосування кейс-менеджменту у процесі навчання викладачів закладів освіти. Освітні компоненти програми орієнтовані на: навчання дорослих людей і психологічні аспекти цього навчання; опанування тренінговими методами; розуміння портрету ветерана та переходу до цивільного життя; розуміння впливу на освітнє середовище фізичного та ментального здоров'я ветерана; розпізнавання травми та шляхів відновлення ветерана; визначення ролі викладача у взаємодії ветераном в освітньому середовищі; турботу про власне ментальне здоров'я викладача; формування освітньої ветеранської політики закладу освіти та інклюзивного освітнього середовища для студентів-ветеранів в закладі освіти.</p>
<p>Основний фокус програми підвищення кваліфікації</p>	<p>Програма спрямована на всебічне вивчення специфіки застосування тренінгових методів в організації навчального процесу з викладачами які працюють з ветеранами.</p> <p>Ключові слова: ветеран/ветеранка, навчання дорослих, соціально-психологічне відновлення, інклюзивне освітнє середовище, тренінг.</p>
<p>Особливості програми підвищення кваліфікації</p>	<p>Програма підвищення кваліфікації побудована на основі авторських курсів, містить актуальний, унікальний та доступний контент, базується на використанні інтерактивних методів та інформаційно-комунікативних технологій навчання, що дозволяє слухачам отримати якісні знання та ефективні практичні навички у формуванні власних тренінгових курсів для підвищення кваліфікації викладачів які здійснюють навчання ветеранів.</p>

Структура програми підвищення кваліфікації	Короткострокова мікро-кредитна програма розрахована на 3 кредити (90 годин), триватиме 3 навчальні тижні, з яких перші два тижні заняття відбуваються в онлайн форматі і третій тиждень в офлайн. Програма складається із 3 модулів, кожний з них містить окремі освітні компоненти. Кожний модуль може бути самостійною короткостроковою програмою, що дозволяє слухачеві вибрати індивідуальну навчальну траєкторію.
4. Придатність випускників до здійснення професійних функцій в закладі освіти	
Придатність до здійснення професійних функцій в закладі освіти	Випускники програми будуть мати необхідні компетентності для роботи в Центрах ветеранського розвитку в закладах освіти і здійснювати функції з підвищення професійного рівня викладачів та із супроводу ветеранів-студентів.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Форми організації освітнього процесу:</p> <p>Основним підходом у навчанні є практико- та проблемно орієнтоване навчання з елементами самоосвіти та методів навчання в гібридному форматі із застосуванням аудіо- та відеообладнання. В освітньому процесі використовуються традиційні форми роботи, такі як лекції, практичні та тренінгові заняття.</p> <p>Супервізійний супровід усіх учасників освітнього процесу забезпечується після закінчення програми.</p>
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень слухачів здійснюється у формі комплексного підсумкового тестування (в онлайн форматі).
6. Програмні компетентності	
Програмні компетентності (ПК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання принципів і специфіки навчання дорослих, зокрема ветеранів. 2. Розуміння психологічних і соціальних аспектів, які впливають на навчальний процес ветеранів. 3. Знання сучасних навчальних технологій та інструментів. 4. Знання принципів інклюзивної освіти. 5. Вміння адаптувати навчальні плани з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей ветеранів.

6. Вміння налагоджувати ефективний діалог із ветеранами, враховуючи їхній досвід і потреби.
7. Здатність об'єктивно оцінювати успішність навчання та адаптувати методи викладання.
8. Вміння надавати емоційну та професійну підтримку, створюючи в освітньому середовищі атмосферу довіри.
9. Вміння залучати ресурси закладу освіти для підтримки викладачів та ветеранів.
10. Здатність аналізувати інформацію та реагувати на запити, що виникають у процесі навчання ветеранів.
11. Застосувати інтерактивні методи навчання та проводити тренінги.
12. Здатність ефективно використовувати коучингові підходи для розвитку потенціалу викладачів.
13. Навички управління групою динамікою.
14. Модерація і ведення дискусій.

6. Програмні результати навчання

1. Підвищувати ефективність викладацької діяльності завдяки адаптації методів навчання до особливостей ветеранів.
2. Впроваджувати інноваційні освітні технології, які дозволяють зробити навчальний процес інтерактивним.
3. Залучати ветеранів до активного навчального процесу, мотивувати та підвищувати їх інтерес до навчання.
4. Створювати відчуття безпеки і підтримки в освітньому середовищі.
5. Сприяти покращенню комунікативних навичок у взаємодії з ветеранами.
6. Підвищувати рівень довіри, емпатії та взаємопідтримки серед учасників освітнього процесу.
7. Здатність викладачів адаптувати навчальний процес до особливих освітніх потреб ветеранів.
8. Формувати освітню ветеранську політику в закладах освіти.
9. Вміння ефективно застосовувати коучингові методи для особистісного та професійного розвитку викладача.
10. Розвивати навички зворотного зв'язку з ветеранами для вдосконалення навчальних програм та організації навчального процесу.

7. Ресурсне забезпечення реалізації програми підвищення кваліфікації

Кадрове забезпечення

Освітній процес забезпечується науково-педагогічними, педагогічними працівниками, які мають відповідну базову освіту та/або наукові ступені/звання та практичний досвід.

Залучення викладачів до навчання здійснюється на принципах відповідності їх наукових спеціальностей галузі знань і

	спеціальності; моніторингу рівня їх наукової активності; систематичного підвищення професійної кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Освітній процес здійснюється в аудиторії Центру ветеранського розвитку, обладнаному сучасними технічними засобами навчання. Слухачі мають можливість користуватися комп'ютерним забезпеченням з безкоштовним доступом до мережі Інтернет, електронними бібліотеками, пунктами харчування, гуртожитком. Стан усіх приміщень відповідає вимогам правил пожежної безпеки та санітарним вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Система інформаційного забезпечення програми підвищення кваліфікації включає: офіційний сайт, точки бездротового доступу до Інтернету; відкриті електронні курси на онлайн освітніх платформах; електронна бібліотека, електронний архів-репозитарій, електронний каталог віртуальної бібліотеки; методичні рекомендації та дидактичні матеріали для самостійної й індивідуальної роботи слухачів з освітніх компонентів програми.

II. Перелік освітніх компонентів програми підвищення кваліфікації

Код н/д	Компоненти програми	Кількість годин	Форма навчання
Модуль 1. Навчання дорослих			
ОК.1	Основи навчання дорослих людей	6	очно/дистанційно
ОК.2	Психологічні аспекти навчання дорослих	6	очно/дистанційно
ОК.3	Комунікація в процесі навчання дорослих	6	очно/дистанційно
ОК.4	Тренінг як вид навчання	8	очно/дистанційно
Модуль 2. Взаємодія з ветераном/ветеранкою в освітньому середовищі: розпізнавання потреб та надання підтримки			
ОК 5	Портрет ветерана	6	очно
ОК 6	Транзит (перехід) до цивільного життя	6	очно
ОК 7	Фізичне та ментальне здоров'я ветеранів та ветеранок: вплив на освітнє середовище	8	дистанційно
ОК 8	Травма і відновлення	12	очно/дистанційно
ОК 9	Роль викладача у взаємодії ветераном/ветеранкою в освітньому	6	

Код н/д	Компоненти програми	Кількість годин	Форма навчання
	середовищі. Турбота про власне ментальне здоров'я викладача		очно/дистанційно
ОК 10	Управління стресом для викладачів, які працюють із ветеранами	8	очно/дистанційно
Модуль 3. Університет як громада підтримки для ветерана			
ОК 11	Формування освітньої ветеранської політики закладу освіти	4	дистанційно
ОК 12	Мережа підтримки для студента ветерана та викладачів в закладі освіти	4	очно
ОК 13	Інклюзивне навчальне середовище для студентів-ветеранів в закладі освіти	4	очно
ОК 14	Система соціального захисту, для студента- ветерана	4	дистанційно
II. АТЕСТАЦІЯ			
Комплексне підсумкове тестування		2	дистанційно
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ			3/90

III. Форма атестації слухачів програми підвищення кваліфікації

Навчання за програмою підвищення кваліфікації комплексним підсумковим тестуванням (в онлайн форматі) з виявленням рівня досягнення програмних результатів і компетентностей, передбачених цією програмою.

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання

	ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10
ПК 1	♦	♦	♦							♦
ПК 2				♦	♦	♦	♦			
ПК 3					♦				♦	
ПК 4							♦	♦		
ПК 5	♦	♦	♦	♦	♦	♦				♦
ПК 6				♦	♦	♦	♦			
ПК 7	♦	♦	♦		♦				♦	
ПК 8				♦	♦	♦	♦			
ПК 9							♦	♦		

	ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10
ПК 10	◆	◆	◆							◆
ПК 11					◆				◆	
ПК 12					◆				◆	
ПК 13					◆				◆	
ПК 14					◆				◆	

V. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ПК 1	◆	◆			◆	◆								
ПК 2		◆	◆		◆	◆	◆	◆	◆	◆				
ПК 3	◆			◆										
ПК 4			◆				◆		◆		◆	◆	◆	◆
ПК 5	◆	◆	◆		◆	◆	◆	◆	◆	◆				
ПК 6		◆	◆		◆	◆	◆	◆	◆	◆				
ПК 7	◆	◆		◆	◆	◆								
ПК 8		◆	◆		◆	◆	◆	◆	◆	◆				
ПК 9							◆		◆		◆	◆	◆	◆
ПК 10	◆	◆			◆	◆								
ПК 11	◆			◆										
ПК 12	◆			◆										
ПК 13	◆			◆										
ПК 14	◆			◆										

VI. Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ПР 1	♦	♦			♦	♦								
ПР 2	♦	♦			♦	♦								
ПР 3	♦	♦			♦	♦								
ПР 4		♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦				
ПР 5	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦				
ПР 6		♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦				
ПР 7		♦	♦		♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦	♦
ПР 8			♦				♦		♦		♦	♦	♦	♦
ПР 9	♦			♦										
ПР 10		♦			♦	♦								